

در سعادتده یکی پوسته خانه قارشوسنده
دايره مخصوصه در
محل ارامه:

مستطابق

۱۳۲۶

دين، فلسفه، ادبيات، حقوق و علوم دن باحث هفته لق رساله در

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنونيه قبول اولنور
در حج ايديلمين آثار اعاده اولغاز

اخطار:

مؤسسلرى: ابوالعلا زين العابدين - ح. اشرف اديب

سنه لى الق ايلغى

در سعادتده	۶۰	۳۰
ولاياتده	۹۰	۵۰
ممالك اجنبيهده	۱۰۰	۵۰ غروشدره

تاريخ تاسيسى:
۱۱ نموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قيريله دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلنير.

در سعادتده پوسته ايله كوندريليرسه ولايات بدلى اخذ اولنور.

عدد: ۵

۳۲۶ شعبان ۲۸ پنجشنبه ۱۱ ايلول ۳۲۴

برنجى سنه

مسلمان قادینی

ارجمینی فصل

قادین بدناً و روحاً ارککه بر اوله بیلیری؟

بزغربه قادینلر طرفندن آرتق ارککلرک نفوذنی کلیاً قالدیره رو کندیلرینه بر استقلال مطلق تأمین ایلك مقصدیله اظهار ایدیلن؛ بعض آثار مؤلمه سنی شوکتنا عزمده کوستره جکمز بتون بوافراطک سبب یکنه سی لولان سی و حرکتی بیله یکنمزدن، خصوصیه بوفنا لک بر طاقم تلقینات مضره نك اثرنا تیری اوله رق سرایت طریقله شرقده انتقال ایتدیکنی کوردیکمزدن شو فصلده براهین ایله اثبات ایده جکمز که تخیل اولسان بو استقلال محالات طبیعیه دندر؛ بوامنیه نك تحقق ایچون اوغرا شمی قوانین کونک لایتیر اولان احکامنی تغییره چالیشمی دیملر. بناء علیه بویه بر مقصد اوغورنده بذل اولنان مساعی مثر اولمق شویله طورسون هر طرفدن حرمان ایله محاطدر.

ارککلک قادیندن پک چوق جهتلرده، هم ده لایقوله حس اولنور بر درجه ده فرقلی اولدیغنی علم تشریح اثبات ایدیور.

مع مافیه بز قادینلرده کوردیکمز بوضعی اونلرک محقرتیه دلیل اتخاذ ایتمیوروز. بلکه (ربنا الذی اعطی کل شیء خلقه ثم هدی) حکمت آیه سنه بر مثال، بر شاهد اوله رق تلقی ایدیوروز. زیرا قادینلری جنس لرینه خاص بروظیفه ایله مکلم ایدن فاطر حکیمک اونلره بخش ایلدیکی قوت، استعداد اووظیفه نك ایجاب ایتدیکی درجه ده در. خلاق عظیم (انا کل شیء خلقناه بقدر) بیوریور. علمای طبیعت ده «طبیعت مسرف دکلد،» دیور.

قادین ایله ارکک آره سنده کی فرقله کلنجه: علم بالتجربه اثبات ایدیور که ارککلک طول وسطیسی قادینک طول وسطیسندن اون ایکی ساتیمترو زیاده در. هم بوفرقت متمدن انسانلرده کورلدیکی کبی اقوام وحشیه ده، حتی چوققلرده بیله ظاهر در.

ثقلت بدنه کلنجه: ارککلده وسطی اوله رق یتش درت کیلو غرامدر، حال بوکه بوثقلت ینه وسطی اولمق اوزره قادینده قرق ایکی بچق کیلو غرامی کچمز.

جمله عضلیه نك تکمیلی قادینلرده ارککلره نسبتاً پک دوندر. دو قوتور (دوقارینی) محیط العلومده جمله عضلیه بخشده شوسوزلری سویلیور: «بو جمله قادینلرده ارککلر ککندن اوچده بر نسبتده ده آز جملی، ده خفیف، حرکاتی ده بطنی، قوتی ده آزر.»

قوة حیاتیه نك مرکزی اولان قلبه کلنجه اوده قادینلرده ده کوچک و وسطی اوله رق ارککلر ککندن آلتش غرام خفیفدر. جهاز تنفسی ایسه، ارککلرده ده قویدر. علماً ثابتدر که بر ارکک ساعتده تقریباً اون بر غرام قاربون احراق اید؛ حال بوکه عین مدت ظرفنده بر قادین آلتی کسور غرامدن زیاده قاربون یاقه ماز. بونک ایچون قادینک حرارتی ارککلدن ده آزر.

حواس خسه کلنجه اساتذۀ فندن (نیقولاس) و (بیلیه) اثبات

محسوس نظر لر، اک سریع التحول خاطر لر دائرة مشیتندن خارجه چیتاماز. وصف یزدانیسی مبدی و معیددر. طغرای مبین ایجاد و ابداعی فعال لما یریددر. فرمانی رد ایده جک، حکم و قضای الهیسی بوزه جق یوق. (تؤی الملک من تشاء.....) توفیق و مرحتی اولمدقجه هیچ بر قول ایچون معصیتندن قاچق، مشیت و اراده سی اولمدقجه هیچ بر کیسه ایچون طاعتنه یول بولمق ممکن دکل در. اراده و مشیتی اولمیجه کافه مخلوقات بر آریه کلوبده عالمک بر ذره سی یرندن اوینا معه قالقشسه لر عاجز قایلر. کافه موجودات اتفاق ایدوبده جناب خالق موجوداتک اراده ازلیه سنه مخالف اوله رق برشی ایسته میه چالیشسه لر ایسته میه منزلر. حقیقده اراده کلیه الهیه تعلق ایتمین ایستدکلمی برشی یاقه ماز اوغرا شسه لر یاپامازلر.

اراده الله ذات اجل اعلاسیله قائم بر صفت قدیمه ازلیه در. عالم هنوز خفاکاه عالمده مکنون ایکن بو اراده کلیه صفتیه ازلاً موصوف ایدی. مؤخرأ بو هشر با ونظر پیرا عوالمی بالجله ازمنه و امکانه سیله، اکوان والوانیله برابر مزید علمی انتاج ایدر بر تفکر، مزید اتقان و اعتنائی استلزام ایدر بر تدبیر محصولی اوله رق دکل، محضاً علم سابق الهیسی، امر ازلی سبحانیسی و فقجه اظهار ایدی. تدبیرات الهیه هپ ازلی در. ترتیب و اعمال فکر اتمکله، زمان مناسب قولامقله دکلد. بر حادثک ظهوری دیگرینی ترتیب و تدبیر ایچون او مدبر عظیم الشانی اشغال ایده من کافه ظهورات کونیه ترتیب تغییر ناپذیر ازلی ایله مرتبدر.

بالجله اشیا اوقات مقدره سنده علم اللهمک ازله تعیین ایتدیکی شکل و صورتده ساحة وجوده چیقار. هیچ بری وقتندن اول ویا صوکر ظهور ایتمز. عالم وجودده ککندیسندن باشقه مرید حقیقی یوق در، (وما تشاؤون.....) زیرا بر شیکک وجود بوله جفته علم الهیسی تعلق ایتدکجه آنی ایجاد اراده سبحانیسی تعلق ایتمز. اراده و مشیت ازلیه سی ده تعلق ایتدکجه قدرت مختاره سی تعلق ایتمز. قدرتک اراده دن، اراده نك علمدن تخلفی نصل تصور ایدیله بیلدیکی ایشتمک، ایشتمدیکنی یاقم مختار علم ایچون محالدر. هله بو اوچ صفتک صفت حیدن انفکاک ایده میه جکنی بونلره برابر صفات سائره ازلیه نك ده او صفتله موصوف بر ذات قیوم و دائم ایله قائم اولمق لازم کله جکنی هانکی عقل بداهة و ضرورة تصدیق ایتمز.

جناب واجب الوجود سمیع و بصیردر. علویاتدن سفلیاته قدر هیچ بر حرکه و سکون یوقدر که کور مسون، ایشتمسون. هیچ بر مسموع بولماز که خنی اولدیغنی ایچون محاط سمعی، هیچ بر مرئی بولماز که کوچک اولدیغنی ایچون داخل دائرة ابصاری اولماسون. بر سمیع درکه اوزا قلق سمعنه حجاب اولماز. بر بصیردر که ظلمت زؤیتنه مانع اولماز. نفس بنده کی کلام نفسی بی لمدن متحصل صوت خنی بی ایشیدر.

احمد نعیم

محل یوقدر. زیرا ارککه قاینک دماغی آره سنده شکلا و ماده فایت بیوک برفرق موجوددر. علماً ثابتدرکه ارکک دماغی وسطی اولهرق قاینک دماغندن یوز غرام دها آغیردر. مع مافیله بر معترض چیقوبده دماغلرک ثقلتری آره سنده کی فرق اساساً بدنلرک ثقلتری آره سنده کی فرقدن ایلیری کلیور، دینه مز. چونکه ارکک دماغنک کندی بدننه نسبی قرقده براینک بونسبت قاینده قرق درنده بردر. ایکی نسبت آره سنده کی فرق ایسه ظاهردر.

بوندن بشقه قاینک دماغنده کی تعاریج [بینک اوزرنده کی چیقتیلر] بالنسبه دها آز، کذلک تلافیف [بینک اوزرنده کی کبریتیلر] دها آز منتظمدرکه شومشاهده علمای فن نظرندله ایکی جنس آره سنده کی وجوه اختلافک بیوکیدر.

کذلک دماغده نقطه مدرکه عد اولنان جوهر سنجابی اعتباریله ده ایکی جنس آره سنده براختلاف موجوددر. بوجوهر قاینلرده بالنسبه لایقیله حس اولنه حق درجده آذر. لکن بوکا مقابل احتساس وتهیج مراکزی قاینلرده نسبتاً دها مکملدر. دوقارینی دیورکه: «شوحال ایکی جنس آره سنده روحاً مدار تمایز و اختلاف اوله حق شیلره تمامیله مطابقدر. زیرا ارکک ذکا و ادراک جهتلریله قاینه فائقدر، قاینده انفعال وتهیج دها زیاده در.»

شبهه سز بواختلافات دماغیه بزه براهینک الک واضیحیله کوسترمکده درکه مرکز ادراک ارککه دها مکمل اولدینی ایچون بوجنس ادراکجه اوبرندن دها ایلییده در. مع مافیله بوحال اعصار سالفده قاینلرک تربیه وتهذیبندن محروم اولمزلندن ایلیری کلشدر، زمان کله جکدرکه قاینلرک دماغلری بویوبه جک، تکمل ایده جک، ارکک دماغنه معادل اوله حق طرزنده بر اعتراض وارد اوله ماز. زیرا بوفرقلر خلقتلرندن بری وحشت عالمنده قالمش اولان قبائلده عینیه کورلمکده درکه بونلرده نه ارکک نه قاینک هیچ برینک تعلم و تربیه دن نصیبی یوقدر.

اگر ارکک دماغنک قاینککنندن دها بیوک، دها فیضلی اولماسنه سبب تعلم ایسه بوفرقلر نصل اولیورده عینیه اقوام وحشیه ده کوریلیور؟ اوپله یا، بوقوملر الآن یارادلمش اولدقلمش اوبسیط وطبیعی اولان حالت ابتداییه ده قالمشدرکه مزیت عقلیه اعتباریله برینک دیکرینه ذره قدر رجحانی یوقدر!

لکن ایچمزده بولنان مدنیت مادیه طرفدارلری براز سکوتیاب اولسونلر. زیرا غریبیلر کندیلری تمدنده ایلیری کیتدکجه ارککه قاین آره سنده کی فرقده اونسبتده تزیاید ایتدیکنی اثبات ایدیورلر. محیط العلومده شو سوزلر کوریلیور:

«مدنیت ارتدقچه جنسین آره سنده کی اختلاف طبیعی دها زیاده کسب وضوح ایدیور. بوکون عرق ایضه منسوب برارکک ایله قاین آره سنده کی فرق عرق اسوده منسوب ایکی مختلف جنس آره سنده کی فرقدن چوق دها زیاده اولهرق تجلی اتمکده در.»

بونکله برابر قارئین کرام مدینتک طرز حاضرندله ارکک ایله قاین

ایدیورلرکه بوحواس قاینلرده نسبتاً دها ضعیفدر. مثلاً برقاین عطر لیون رایحه سنی مقداری تضعیف ایدلدکجه ارککک حس ایده. بیله جکی بر مسافه دن طویه ماز. کذلک بالتجربه اکلاشلمشدرکه برقاین یکریمی بیکه برنسبتنده تخفیف ایدلمش حض پروسیک رایحه سنی حس ایده مدیکی حالمه ارکک بوجسک یوزیکه برنسبتنده تخفیف ایدلمشی بیله طویه بیلیر.

ذائقه وسامعه یه کلنجه بوحسارده ارککه بالنسبه چوق دقیقدرکه - محیط العلومده مصرح اولدینی اوزره - طومک تمیزی، اصواتک تدقیق آهنکی، پیانوکی سازلرک تدقیق نعماتی ایچون منتخب اهل خیره نک کاملاً ارکک اولسی بواذعیه بر دلیل کافیدر. حاسه لامسه نکده ارککلرده دها دقیق اولدینی مشاهده ایله ثابتدر. (لومبروزو) و (سیری) کی اسانده فن قاینلرک ارککلردن زیاده آلامه متحمل اولدقلمش اثبات ایدیورکه بوده اولنرده جسک آزلغنه دلالت ایدر. (لومبروزو) دیورکه:

«قاینلرک بونحتملی نوع انسانی ایچون بیوک بر سعادتدر. زیرا محل، وضع محل کی دها برچوق شدائد و آلامه معروض اولدقلمش ایچون اگر قاینلرده ارککلر قدر حساس اوله ییدیلر مقاومت ایده مزلردی، شیمی مسرودات واقعه نک بجموعندن شو اکلاشیلورکه نسبتاً مفطور اولدقلمش ضعف ایله برابر قاینلر شدائد حیاته ارککلردن زیاده معروض، کونا کون خسته لقره ارککلردن زیاده هدفدرلر. بناء علیه بونلرک حیاتی صرف بیتی و داخلی اولهرق اصلا خارجی اولماق اقتضا ایدر.»

مشهور تروسو دیورکه: «قاینلرک بالنسبه اولان ضعفلرندن، جهله عصیبه لرینک نشو ناسندن طولانی مزاجلری ارککلر ککنندن دها زیاده متهیج، فقط ترکیب بدنیلیری دها آز مقاومدر. بوسیدن محل، وضع محل، ارضاع کی وظائفک ایفاسی اولنرده تهلکسه سی آز یا خود چوق برطاقم احوال مرضیه وقوعنه سبب اولور.»

شیمی بر معترض چیقوب دینه بیلیرکه: «سنک قاینلرده وجودینی اثبات ایتمش اولدینگک ضعف تشریحی ارککلر طرفندن بیچاره لک حریتی اوزرینه اجرا اولنان تضییقک، دائمی صورتده سختلرینی افساد ایده جک ایشلرده بولمزلر ایچون ایدیلن اجبارک نتیجه سیدر.»

جواباً دیرزکه: فرض ایدهلم بواذعاً صحیح اولسون. یا قاینلرک سسنده کی کورککلک سببی نه در؟ بونکله برابر علماً ثابتدرکه بلاد حاره ده ساکن اقوام وحشیه بدایت خلقتدن بوآنه قدر قاینلرینی زراعت، حرایت کی برچوق اعمال خارجیه ده قوللانقده اولدقلمش حالده بوفرقلر عینیه اولنرده ده کورلمکده در.

(دوقارینی) پارسلیلرده کوریمان بوفرکک پاناعونیا لیلرده [آمریقا قبائل وحشیه سندن بری] ده عینیه مشهود اولدینی سویلیور. آرتق بونک اوزرینه قضیه نک جدل کوتورر بری قالماز.

ارککک مرکز ادراک نقطه نظرندن اولان رجحاننه کلنجه بسیقولوجی دنیان علم الروحکک شهادتیه بوخصوصه مناقشه یه بیله

آره سنده کی فرق طبیعیک آرتقمده اولسنی استغراب ایتمه لیدر لر .
زیرا قوانین فطرت او مدنیت ایله متمدن ممالکده کی رجال ونسوانه
لسان حال ایله دیوکه :

« حکمت آیه نیک وضع ایله یکی قوانینه قارشی تجاوزدن ، اونک
قابل تغیر اولیان احکام وقواعدی علیه عصیاندن حذر ایدیکز . زیرا
سز کندیکزی ، ناسی آلداعیه نه قدر چالیشمش اولسه کزینه او احکام
ایچون تبدل متصور دکدر . سزدن اولکی امتلرک کافه سی او قوانینه
قارشی عصیان ایتدکری ایچون امواج اضمحلال ایچنده قاینادیلر
کیتدیلر ، کونندکری سطوت وقوتک ذره قدر فائده سی کورمدیلر . «
واقعا بوکبی بر تهدیده بولنمی ایچون قوانین فطرتک آغزی ،
دوداغی یوقدر ، لکن او بو سوزلری احوال ایله سویلر ، حادثات
ایله ترجمه ایدر .

ایشته قادین ایله ارکک آره سنده کی فرق طبیعیک آرتقمده اولسنی
قادینلرک جناب خالق طرفندن کندیلرینه تعیین اولنان^۲ دائره داخلنده
اولدقارینه حسی بر دلیل دکلیدر ؛ اوله ایسه ارتق قادینلر بو او یقودن
اویانسونلر ، ترقی بشر مشتاقانیده عیون اتباهی آچسونلرده قادینلری
تجاوز ایتمش اولدقاری حدود طبیعی لری داخلنده وسائط معقوله ایله
ارجاعه چالیشسونلر . نسوان مسلمینده بو مخوف اوچورومه یا قلاشمقندن
صاقفسونلر . زیرا اونلرده غربده کی قادینلر کی موهوم بر استقلال
طلبنده بولنه جق اولورلرسه بو آرزو ارککلرله کندی بینلرنده کی فرق
طبیعیک آرتمنه بادی اولورکه صوکره حریته بدل ابدی بر محرومیته
محکوم قالیرلر . برده بیلسونلرکه عالم مدنیتده کی هم جنسلرنده موضوع
بحث اولان فرق طبیعیک آرتمنی اونلرک ارککلرله حیات خارجه ده
مسابقه یه قاتیشملرندن بشقه برسیدن ایلری کلمه مشدر . حالبوکه بو
میدان قادینلرک دکل ، ارککلر کدر .

اوت ، معلوم اولان شو فرق اصلی سایه سنده ارککلر شئون
خارجیه حیاتک کافه سنده اوتهدنبری قادینلری کچمش وکجه جکلردر .
یابو فرق دهها زیاده آرتارسه او زمان ایش نزهه وارر ؟

ذاتاً اقتصاد یون ارکک ایله قادین آره سنده کی فرق طبیعی^۱ اصلی یه
ابتناء اولکیرک ایکنجیلره قارشی نائل اولدقاری امتیازی قواعد ریاضیه ایله
حساب ایتشلردز . ایشه (پرودون) ارککلک مجموع قواسنک قادینک
مجموع قواسنه نسبتی اوچک ایکیه نسبتنه معادل اولدیفنی اثبات ایتدکن
صکره دیورکه :

« مادام که هر جمعیت شو اوچ عنصرک یعنی علمک ، عملک ، عدالتک
اتحادندن تکیون ایتشدر ، او حالده ارککله قادینک قیمت حقیقیه لرینک
بر برینه نسبتی $(3 \times 3 \times 3)$ ک $(2 \times 2 \times 2)$ یه یعنی یکریمی یدینک
سکره نسبتی کی اولور . حال بوکه بو شروط داخلنده قادینک قواسیله
ارککلک قواسی آره سنده توازن حصولی ممکن اوله میه جغندن قادینک
ارککه قارشی اقتصادی قورتولمق قابل اولیان بر امر ضروریدر .
چونکه قادین نزد طبیعتده ، حضور عدالتده ارککلک نشئه معادل
اوله مدیفنی ایچون بر چوق کیسه لرک اونک نامنه طلب ایتکده

اولدقاری حریت بیچاره یی - عبودیت ایله دیغزسه م هر حالده -
خیت و حرمان ایله محکوم ایتک ، هم ده مشروع بر صورتده محکوم
ایتمکدن بشقه بر شی دکدر .

مملکتک احوالی لایقیله تدقیق ایتمش ، قوتلی ، ضعیف نقطه لرینی
ایجه اکلامش بر فیلسوف اقتصادیدن صادر اولان شو سوزلری بیانه
آتمق قطعاً جائز دکدر . مع مافیه پرودون دیگر طرفدن قادینلرک
حقلرینی کتم ایتبور . باقیکنز نه دیور :

« موهبه فطریه لرینک صرف معنوی اولسنی اعتبار ایله قادینلرک قیمتی
تقدیرک فوقنده در . بو خصوصده البته ارککلری کچرلر . لکن یینه ارککلرک
کندیلرینه سائق اولسنی شرطیله . اوله ایسه قادینلر بویه تقدیرک
فوقنده اولان ، فقط حد ذاتنده بر خاصه ثابت اولیوب بلکه بر صفت ،
یا خود بر شکل ، یا خود بر حالتدن عبارت بولسان بو موهبه فطرتی
محافظه ایده بیلیمک ایچون قانون تحکم زوجی یه منقاد اولمیدر لر .
زیرا مساوات اونلری مکروه ، چیرکین بر شکله کتیره رک رابطه
زوجیه نیک چوزولسنی ، اراده کی محبتک محوینی ، الحاصل بشریتک
هلاکاتی مؤدی اولور . «

اوت ، قادین ارککلک اسیری اولمق ایچون یار اولمدیفنی جهتله
کندی حریتک ، فقط حریت معتدله سنک استحصالی اوغورنده مجاهده
ده بولمیدر . لکن هانکی سلاح ایله ؛ جناب حقلک اوکاتودیع ایله یکی
بر سلاح ایله که نه اوله حرب و ضربنده قولاندیفنمز اسلحه جنسندندر ،
نده اوکا معادل بر سلاح ایله مجهز اوله رق قارشینسه حقیقه بیلیمک قدرتمز
داخلنده در . فقط کال اسقله کوریلرورکه او بیچاره مخلوق بوندن غائلدر .
حق خاطرینه بیله کتیرمیور . او سلاح ایسه نوعه خاص اولان وظیفه نیک اهمیتینی
عظمتی ، قدرتک کندیسنه تودیع ایله یکی بخشایشک علو منزلتی لایقیله
اکلا بهرق بونلر اوزرنده حقیقه تصرف ایتسندن ، بونلری حسن اداره
ایتسندن بشقه بر شی دکدر . ایشه قادین بو سلاح سایه سنده سدره^۳ تعظیم
واجلاله کچر . زیرا اوزمان بتون ازمه احتیاسات بشره مالک ، تمایلات
طبایع عالمه حا کم کسلیبر . ارتق ایسترسه حکومتی ملوک ایله اداره ایدر .
ایسترسه طرز جمهوریته قلب ایلر ؛ دهها ایسترسه امورملکی اشتراکیونک
ارزوسی وجهله کوردورر . بو مقصده قادینلر ایچون اطفالی کتیدی ایستدکری
کی تربیه ایدرک انلری یینه کندیلرینک ایستدکری غایته طوغری سوق ایلر ایله
حاصل اولوررر . اوزمان حکومتلری بر مهابت آلیر ؛ اریکه نشین اجلال
اولان ملوک بیله سطوت نسواندن خشیت ایچنده قالیر ؛ امهات اطفال
زمانی کندندن خشنود ایده مدیکی تقدیرده سریر شوکتی نظرنده
متزلزل کورینور .

حق اوزمان ارککلرک بویننه بر زنجیر آهنین طاقوب استدیکی
طرفه طوغری سورو کله یه ؛ بو صورتله - بر زمان کندیسنه دلغریب
اولان حریت مفرطه افکارینی تلقین ایدرک زواللی یی اولومک بیرتیجی
دیشلرندن قورتولمق ، قوت لایعوت یومیسنی قورتارمق ایچون ارککلرله
ارکک کی پنجه کشمه یه مجبور بر اقدقلرندن طولایی - اونلردن استدیکی کی
انتقام المه یه بیله مقتدر اولور .

امثال ایتسونلر ؛ یاواش یاواش بوکا بکزه مهیه چالیشسونلرده هم کندیلرینی مسعود ایتسونلر، هم ده بزم سعادتتمزی - که اونلرک سعادتنه مربوطدر - تأمین ایتسونلر . والله یهدی من یشاء الی سواء السبیل .

مترجمی: محمد عاکف

مواعظ

مقرری: مناستری اسماعیل حق افندی حضرتلری

محرری: سیروزی ح . اشرف ادیب

۲۴ تموز ۳۲۴

درس: ۴۷

باشقه شیلردر . اخوت دینه ... اویوک شی . بتون اخوتلرک ، حتی اخوت نسیه نیک بیله فوقنده در . [انما المؤمنون اخوة] . انکلتره ده کی ، روسیه ده کی ، هندستانده کی و دنیانک تایلیم نره سنده کی مسلمانلر هپ قارداشمزدر ، بزم سعادتتمز اونلرک سعادتق . اونلرک سعادتق بزم سعادتتمز . فلاکتلر عزده اوله . هپج فرق یوق .

صوکرا برده اخوت وطنیه وار . برطوپراقده یاشایانلر ، بردوات نیر اداره سنده بولونانلر آراسنده ده براخوت واردر . مسلم ، غیر مسلم جله سی وطن قارداشی صاییلر . ارمنی ، روم ، بلغار ، موسوی ... هپسی بر حکومته تابع در . معدلت اونق ایجاب ایدر . بزنده دن اشاغی دوشمشز ؛ هپ تبعه نیک حقوقنی اخلاص ایتکدن . یکچیری دورلرنده کی حدت و شدت ، مظالم سونلرکله تمز ، یازمقله توکنمز . جلدلر طولوسی مظالم اجرا ایتمشز . انسان انتقام ایستر . فرصت دوشورنجه اخذه قالقیشیر . بوده طبیعی دکلی ؟

فقط نه حقله بومظالمی اجرا ایتلی . علی الاطلاق ظلم ممنوعدر . بالخاصه وطن قارداشنه ظلم دکل ، هرکسدن زیاده حسن معامله ایدنیک لازم کلیر . اللهمک اماتی در اونلر بزه .

حضرت عمر افندمن آخر عمرنده ، معلوم ، رتبه شهادت احراز ایتدی . شهیداً وفات ایتدی . اونق شهید ایدن برمجوسی در . (ولید بن مغیره) نک برکوله سی واردی . اوکوله شهید ایتدی . سببی تاریخیجه معلوم در . حضرت عمره قارشی اوله دیدی :

— هرکسه عدالت ایدیورسک ، فقط بکا ایتمیورسک .

— نیچون ؟

— افندم ، بن صنعتکار برکوله یم . دکرنجیلک ایدر ، افندمه بر شی ویررم . [۱] افندمه سویله ده بنم خراجی تمذیل ایتسون . بندن آلدینی پاره نک یاریسنی بکا باغشلاسون . بنم جزیه می ، بندن آله جنی پاره نک مقدارینی تخفیف ایتسون .

بونک اوزرینه حضرت عمر تحقیق ایتدی . باقدی که یالان سویلر . افندیسی آز آیدر . حالبوکه بو ، پک چوق قازانیر . اونک ایچون کوله یی حقسنر چیقاردی .

— چوق برشی ویرمیورسک که دیدی . قازاندینکک انجق اونده بری قدر جزئی بر شی ویرمیورسک . نهدن چوق کوریورسک ؟

[۱] معروف مکاتب ایدی . کتابت برنوع عقد شرعیدر کوله ایله افندیسی آره سنده اولور .

انجق خلاق حکیم بواصر عظیمی ده حکمت بالئه صمدانینسک ایجاب ایتدیکی طرز بدیعده اجمال بیورمش ؛ قادینلری - بتون تمایلات عالمه رهبر اوله جق ، بتون جهان اوزرنده اجرای نفوذ و حاکمیت ایده جک درجه ده علوی اولان بو قدر و منزلته اهل اولملریچون - الک رقیق احتیاسات ایله ، الک شفیق تمایلات ایله مفطور ایتشدر . بونک ایچون قادین خیردن بشقه برشیله امر ایتمز ، مرچندن بشقه برحسه تابع اولماز . ایشته قادینک سلاحی بودر . اگر بونی بیلش اولسه یندی درت ال ایله صاریلیر ، لندن آلق ایستلرک سوزینی دیکله مک شوپله طورسون ، اونلری مستقبلنک حسودی اولمقله ، بوکونکی اسارتی برقات ده آرتیرمق ، حیاتی حرارت آکین ایتک آرزوسنده بولنمقله اتهام ایدردی .

عجبا قادین مستقبلنک شو طرزده کی ماهیتی اکلادقندن صکره یوزنده کی اورتوبی قالدیرمه یه راضی اولورمی ؟ اصلاً ! زیرا اشاغیده فلسفی ، اجتماعی بر صورتده اجرا ایده جکمز تحلیلاندن اکلاویه جقدرکه رفع حجاب مسئله سی اسارتی برقات ده آرتیره جقدر . بو حال ایسه قادینک یالکز معطلیتنی موجب اولمقله قالماز ؛ بلکه پیشکاه غزم و اقدامنده آماده طوران غایه کاله وصولنده مانع اولور .

یا عجبا ینه اوقادین امور و مشاغل خارجیه ده ارککله مسابقه یه میل ایدرمی ؟ اصلاً ! زیرا بو هوس اونق عرش ملکندن [عالمه سندن] اوله بر صورتده آیررکه آرتق اونک ایچون حریت و سعادتک نقطه اجتماعی اولان مرکز مستقبله وصول احتمالی کلیاً منقطع اولور . ننه کم بویجه آتیده تجارب یومیه ده استناداً اثبات ایدیله جکدر .

اوله یسه قادین نه یایسون ؟ اوت ، نصل انا اوله جفنی اوکرنسون ؛ والده لکک وظائفی ، قوانینی تبع ایتسون ، تربیه اولاد مسئله سنک احتوا ایلدیکی دقایقی ، غوامضی نظر امعانه آسون . اوت تربیه ده کی او دقایقی اکلاسونکه جانی شمع ، بخیلی جوهره ، ایبراطوری بی جهوری ، اشتراکی بی ملوکی ایدیور . السنه اجنبیه اوکرنمکله اظهار مباحات ایتمی بر اقسون ؛ بوکی نمایشلرله وقتنی ، نقدینی اسراف ایتسون . زیرا بونلرک کافه سنه قارشی کوستره جکی انهامک اونق نوعنه خاص اولان و سرمجد و علوتی انجق اونکله قائم بولسان غایه کالندن اوزا فلاشیدیرر . ویاواش یاواش اونقظه یه طوغری چکر کوتوررکه کندیسی ایچون ورطه رق و اسارتدر . ممالک سائرده کی قادیلرک آچیق صاحبق کزملرینه ، طولاشملرینه باقوبده آلدانماسون ؛ بونلرک قادینلر ایچون موعود اولان مستقبل مسعوده ده یا قین اولدقلرینی ظن ایتسون . هیات ، بو حال بیچاره لری اوله بریوله طوغری سوق ایدیورکه کندیلری ایچون قطعاً طریق سعادت دکلدر . ذاتاً او ملکتنرک خلقی بیله قادینلرینک بو حاللرندن شکایته باشلادیلرکه یوقاریده اونلرک اعظمندن نقلاً بر آرزو ایضاحات وردک .

ایشته تکمل ایتمش قادین بویله اولور ؛ اونک حریت حقیقه سی ، بو حیات جدلکاهنده کی سلاحی ده بودر .

اوله ایسه مخدرات اسلامیه بودتالی نظر امعانه آسونلر ؛ بوکا